

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

LETO V. CLEVELAND, O., PETEK (FRIDAY) SEPTEMBER 15, 1922. ST. (NO.) 213. Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879. Posamezna številka 3c.

PROPA NA PRAGU NOVE VELIKE VOJNE.

NETSKA RUSIJA JE IZRAZILA SIMPATIJO Z BOJEM TURKOV ZA NARODNO NEODVISNOST. SMIRNA JE V OGNJU. — KEMAL PAŠA BAJE VPRIZORI POHOD NA CARIGRAD.

Washington, 14. sept. — Semkaj je rear-admiral Bristol zavzema mesto ameriškega visokega komisarja v Carigradu na državni department poslal kablogram, v katerem se poroča, da se v Carigradu čuti precej napetost z ozirom na prihodnji korak turških nacionalistov. Obenem se poroča semkaj, da je angleška vlada odločila, da ne bo priznala, pa se bo navzlic temu sprejela sporazum, kot bo vseboval vse lastnosti prave pogodbe.

Rusija se zahvaljuje Ameriki. Moskva, 14. sept. — Moskovski sovjet je sprejel resolucijo, v kateri se formalno izreka zahvalo za ameriško pomoč, ki je rešila smrti na tisoče ruskih vojakov, žena in otrok. Naznanja se, da je ameriška rešila administracija v lakotnih okrožjih potrošila 8,000,000 zlatih rubljev.

ZIVEŽNI NEMIRI V NEMČIJI. Berlin, 14. sept. — V vestfalskem mestu Bochum je 5000 delavcev s kmetjem napadlo policijo, ki jim je poskušala preprečiti napad na prodajalne. Policiji se je končno posrečilo napač prepričati. V Monakovem je prišlo na shodu železničarjev, katerem se je protestiralo proti draginji, do spopada med delavci in policijo. V provinci Wuerttemberg se je proglasilo gotove želve, ko se meso sploh več ne prodaja.

Vlada je danes odredila, da se v bodoče sladkorja ne sme več rabiti pri izdelavi raznih likerjev. Prepovedalo se je tudi izdelavo pive, ki vsebuje 13 do 14 procentov sladka. Istotako se je prepovedalo uporabo sadja za izdelavo žganja.

se je danes zvedelo, da so Francija in Italija sklenili podprati turško zahtevo, da se zavezniški umaknejo iz Carigrada, nadalje, da Grki izročijo Tracijo in Drinopolje, medtem ko se iz Aten poroča, da je angleška vlada potom svojega poslanika v Parizu obvestila francosko vlado, da bo sama branila Carigrad, ako Francija in Italija odpokličeta svoje čete.

Diplomatje si silno prizadevajo, da bi preprečili razkol, katerega posledice bi bile lahko katastrofalne. Francija se zaveda, da spor z Anglijo postavlja v nevarnost versalsko pogodbo in odškodnino, medtem ko se Anglija boji, da ji spoz z Francijo prinese kirzo v njenih kolonijah. Kemal Paša gre na Carigrad? London, 14. sept. — Mustafa Kemal Paša je sklenil vprijeti s svojo armado pohod na Carigrad, ako ga zavezniški sami ne izročijo v turške orke. Tako poroča korespondent "Daily Mail" iz Smirne.

Smirna v ognju. Smirna, 14. sept. — Smirna je sedaj v rokah turških neregularnih vojakov, ki požigajo, streljajo ter terorizirajo med prebivalstvom. Sir Harry Lamb, angleški visoki komisar, je odpotoval od tu na krovu angleške bojne ladje "Iron Duke". Mesto se sedaj na (Datje na 2. strani.)

Razkl med Francijo in Anglijo je neizogiben. Pariz, 14. sept. — Kot izgleda, pride vsak čas do razkora med Francijo in Anglijo vsled turške situacije. Položaj postaja posebno akuten vzpričo tega, da

Sporazum med Rusi in Japonci je blizu.

JAPONSKA JE IZREKLA SOVJETSKI RUSIJI POPOLNO PRIZNANJE.

Tokio, 14. sept. — Zdaj, ko je konferenca med Japonci in Rusi v Čang Čung premagala svoje prve ovire, se pogajanja nadaljuje jako ugodno, in kot izgleda, bo najbrže prišlo do važnega trgovskega sporazuma.

S tem je priznanje de facto sovjetske vlade od strani Japonske gotova stvar. Sicer mednarodna diplomacija pogodbe med Rusijo in Japonci ne bo uradno priznala, pa se bo navzlic temu sprejela sporazum, kot bo vseboval vse lastnosti prave pogodbe.

Rusija se zahvaljuje Ameriki. Moskva, 14. sept. — Moskovski sovjet je sprejel resolucijo, v kateri se formalno izreka zahvalo za ameriško pomoč, ki je rešila smrti na tisoče ruskih vojakov, žena in otrok. Naznanja se, da je ameriška rešila administracija v lakotnih okrožjih potrošila 8,000,000 zlatih rubljev.

ZIVEŽNI NEMIRI V NEMČIJI.

Berlin, 14. sept. — V vestfalskem mestu Bochum je 5000 delavcev s kmetjem napadlo policijo, ki jim je poskušala preprečiti napad na prodajalne. Policiji se je končno posrečilo napač prepričati. V Monakovem je prišlo na shodu železničarjev, katerem se je protestiralo proti draginji, do spopada med delavci in policijo. V provinci Wuerttemberg se je proglasilo gotove želve, ko se meso sploh več ne prodaja.

Vlada je danes odredila, da se v bodoče sladkorja ne sme več rabiti pri izdelavi raznih likerjev. Prepovedalo se je tudi izdelavo pive, ki vsebuje 13 do 14 procentov sladka. Istotako se je prepovedalo uporabo sadja za izdelavo žganja.

se je danes zvedelo, da so Francija in Italija sklenili podprati turško zahtevo, da se zavezniški umaknejo iz Carigrada, nadalje, da Grki izročijo Tracijo in Drinopolje, medtem ko se iz Aten poroča, da je angleška vlada potom svojega poslanika v Parizu obvestila francosko vlado, da bo sama branila Carigrad, ako Francija in Italija odpokličeta svoje čete.

Diplomatje si silno prizadevajo, da bi preprečili razkol, katerega posledice bi bile lahko katastrofalne. Francija se zaveda, da spor z Anglijo postavlja v nevarnost versalsko pogodbo in odškodnino, medtem ko se Anglija boji, da ji spoz z Francijo prinese kirzo v njenih kolonijah. Kemal Paša gre na Carigrad? London, 14. sept. — Mustafa Kemal Paša je sklenil vprijeti s svojo armado pohod na Carigrad, ako ga zavezniški sami ne izročijo v turške orke. Tako poroča korespondent "Daily Mail" iz Smirne.

Smirna v ognju. Smirna, 14. sept. — Smirna je sedaj v rokah turških neregularnih vojakov, ki požigajo, streljajo ter terorizirajo med prebivalstvom. Sir Harry Lamb, angleški visoki komisar, je odpotoval od tu na krovu angleške bojne ladje "Iron Duke". Mesto se sedaj na (Datje na 2. strani.)

Dve želez. bratovščini podpisali novo pogodbo.

TRAINMANI IN KONDUKTORJI SO NAPRAVILI Z N. Y. C. DRUŽBO POGODBO, GLASOM KATERE OBTANEJO VELJAVNE DOSEDA NJE MEZDE.

New York, 14. sept. — Kot izgleda nocoj, je nadaljen obstoj miru vsaj med dvema železničarskimi bratovščinami in družbami skoro zagotovljen. Kot se javlja, sta predsednik Lee od Brotherhood of Railway Trainmen in pa predsednik L. E. Sheppard od Brotherhood of Trainmen in pa predsednik L. E. Sheppard od Brotherhood of Railway Conductors, prišla z New York Central železnico že do popolnega sporazuma za obnovo dosedanjega mezdne lastvice. Obenem se poroča, da so New York Central železnici pripravljene slediti tudi Pennsylvania, Erie in Lackawanna.

Kot se poroča, bosta Lee in Sheppard najbrže že jutri podpisala novo mezdno pogodbo z New York Central železnico. S tem se bo avtentično preprečilo vsako, zaslijanje pred vladnim železniškim odborom.

Lee se je sicer izjavil, da mu ni znano, kakšne imata glede mezdnih pogajanj ostali dve bratovščini, ločeno od železnice in kmetov.

Nadaljne železnice za sporazum z mehaniki.

Chicago, 14. sept. — Dosedaj je sprejel načrt za separatne sporazume že okrog 60 železnice. Pogajanja za prve pogodbe pri posameznih družbah so sedaj v teku, in sodi se, da bo v teku nekaj dni že veliko stavarjev nazaj na delu. Stavarji bodo ponudili pogodbo na podlagi čikaškega sporazuma vsem železnice, kjer je v teku štrajk, in izraža se upanje, da bo v teku enega tedna podpisala že večina družb.

Chicago Northwestern družba je pogodbo podpisala danes, naka so se stavkajoči mehaniki takoj vrnili na delo. Sodi se, da bodo železnice sprejele nazaj na delo takoj večji del stavarjev, kajti potrebovali bodo precej časa več kot običajno število delavcev, da oprema in lokomotive spravijo zopet v normalno stanje.

Sporazum je povzročil presenečenje.

Naznanilo, da so trainmani in konduktorji sklenili novo mezdno pogodbo z New York Central železnico, je povzročilo pri ostalih dveh bratovščinah, katerih glavni stan se nahaja v Clevelandu, precejšno presenečenje. Stone kot Robertson sta izjavila, da njih organizacije še niso videli nikakih tozadevnih pogajanj ter tudi nista hotela izjaviti, da li boste sledila vzgledu Leeja in Shepparda.

Stavka v Clevelandu se bliža koncu.

J. H. Vance, predsednik stavarjev v Collinwoodu, je sinoči prejel od Jewella iz Chicage naročilo, da naj se pripravi, da odredi delavce v najkrajšem času nazaj na delo. Obenem se javlja, da so uradniki Baltimore-Ohio družbe v Clevelandu dobili naročilo, da

Volitve v Michiganu so pokazale moč delavstva.

ZMAGAL JE SICER ADMINISTRACIJSKI KANDIDAT, TODA FARMERSKO-DELAVSKI KANDIDAT JE VSE PRESENEČIL S SVOJO NEPRIČAKOVANO MOČ.

Detroit, Mich., 14. sept. — Primarne volitve v Michiganu so pokazale, da je progresivni farmersko-delavski element v državi bolj močan, kot so mislili njegovi nasprotniki. V tekmi za senatorsko nominacijo je sicer zmagal zopet senator Chas. E. Townsend, kolega in zagovornik senatorja Newberryja, ki si le z denarjem pomagal v senat, toda število glasov, ki jih je dobil državni senator Robert F. Baker, je presenečilo marsikoga. Kot izkazujejo zadnja poročila je Townsend dobil 136,535 glasov. Baker pa 113,170. Baker je bil do te kampanje sploh skoro neznan po državi. Baker je tekom svoje kampanje napadal "newberizem" Cummins-Eschov železniški zakon ter žigosal Hardingovo administracijo.

Demokratski senatorski kandidat v jeseni bo bivši guvernir Woodridge, ki pri primarnih volitvah sploh ni imel nasprotnika. Guvernorsko kandidacijo na republikanskem tiketu je zopet dobil sedaj guvernir Groesbeck, kateremu je nasprotoval bivši državni delavski komisar Richard H. Fletcher. Groesbeckov nasprotnik jeseni bo bivši župan iz Kalamazoo, katerega so demokrate nominirali guvernerskim kandidatom.

Boston, 14. sept. — Senator Lodge je zopet dosegel republikansko senatsko nominacijo. Njegovo nasprotnik na demokratski strani v jeseni bo W. A. Gaston. Borba med njima bo zanimiva v tem, ker je Lodge poznan kot velik nasprotnik Lige narodov ter ima za seboj popolno podporo Hardingove administracije.

LORAINSKI ŽUPAN IŠČE DELA.

Lorain, O., 14. sept. — Župan Grall išče kako posebno delo, ker v mestni blagajni ni zadosti denarja, da bi se mu izplačilo njegove letne plače, \$3,000. Sicer pravi, da tudi ta plača ni zadostna, da bi živel kot se spodobi za župana mesta kot je Lorain. Grall pravi, da kadar bo dobil delo, bo vse svoje večere posvetil le županskemu poslu.

ČIČERIN O TRGOVINI Z AMERIKO.

Berlin, 14. sept. — Sovjetska Rusija bi rada obnovila trgovske odnose z Ameriko in bi se rada tozadevno pogajala vsak čas. Danes izjavil zunanji minister Čičerin pred new-yorskim odvetnikom Malcolm Summerjem.

naj si več ne prizadevajo dobiti stavkolomce za delavnice v Clevelandu.

Za odpravo železniškega odbora.

Washington, 14. sept. — Republikanski kongresman Cooper iz Ohio, ki je bil dolga leta član bratovščine lokomotivskih inženirjev, je danes vložil predlog za razpustitev vladnega železniškega odbora.

Konvencija S. D. Z. v Collinwoodu.

Štirje dnevi konvenčnega zasedanja (uradni izraz zapisnikarja) so že minuli. Delegacija je reševala pravila, točko za točko, včasih od stavka do stavka, včasih še od pike do pike, če je bilo potreba novih besed ali mogoče še stavkov. Kakšni so bili ti zaključki, koliko jih je in kako močni bodo, ko stopijo v veljavo, tega se pač na tem mestu ne more povedati. Uradni zapisnik in potem nova pravila bodo povedala te potrebne zaključke do tiste mere, kjer se že mora spolnovati od vsakega posameznega člana. Sicer pa je bila med prejomenjenimi točkami le ena tako pomembna točka, da se je ne more zamolčati. Bil je to namreč kar cel odstavek, ki je govoril o plačah novih uradnikov, ki nastopijo po novem letu, ki so sledeče:

Glavni predsednik dobi letne plače 150 dolarjev; glavni tajnik 175 dolarjev mesečno (glavni odbor ima pravico, da jo lahko poveča do 200 dolarjev); glavni zapisnikar dobi letno 50 dolarjev; glavni blagajnik 250 dolarjev letno; ostali odborniki pa po 25 dolarjev letno. O vrhovnem zdravniku se še ni govorilo. Po novih pravilih bo vrhovni zdravnik tudi član vrhovnega odbora. Delegacije je poslala tudi pismo društvu "Lilija", zahvaljujoč se za njih dramatično prireditve "Rodoljub iz Amerike".

Drugače se je zborovalo še dokaj hitro, kakor tudi redno, če izvzamemo par slučajev, kjer se gre za daljše razprave. Zvečer se je vršil dolgo napovedovani banket. Veliko ljudi se je vdeležilo te zabave. Prišli so od "jugra" na severa, od vzhoda do zapada" naše slavne države Ohio, saj tako nam je povedal konvenčni predsednik John Gornik. Res je bilo tako, saj jih je prišlo toliko, da se morali čakati na druge, da so jim odstopili prostore.

Za ta banket je bilo pripravljeno v tako lepem redu, da je to končno mogoče le v Collinwoodu. "Nič niso rekli, nič niso djali", pa so bile polne mize, pa je bilo toliko mladih deklet, da bi že človek kmalu skrivoma vprašal, če jih je saj ena tretjina iz Loraina. Toda Collinwood ima vedno to posebnost, da se ne pokaže vedno tak kot je, ampak kadar je potreba, takrat stopi na noge. Recimo, kdo je vedel za generalno kuharico Mrs. Terezijo Kostanjšek s pomočnicami Lenče, Matko itd, itd, itd. Ne je, kdo bi tudi mislil, ko je bil preskrbljen z vsem, kar železcu prija. Potem pa še toliko govorov, kar je neka posebna špecialiteta naših delegatov.

Pa recimo, da hočete vedeti te govorilke. Bodi vam povedano, kako se je pričelo. Ko smo se na jedli in napili, pozval je član dr. Kras (imena ne vem) gl. predsednika Gornika, da naj izrazi svoje želje ob tem večeru. Pozvani se je odzval temu vabilu. V kratkem nagovoru je opisal pomen tega večera, vpletel v ta večer zgodovino S. D. Z., se zahvalil našim collinwoodskim naselnicom za njih prijazen sprejem, nakar je pozval Mr. John Tomaziča k nagovoru. Poklicani se je dobrovoljno opravičeval, toda povedal je v kratkih besedah svoj namen in cilj, potrebo in zahtevo, ki mu je dana na večer, namreč treba je bilo poslati listino guvernikov, ki sledijo: Delegat J. Oman, župnik iz Newburgha, je pozvan k govoru. V humorističnem nagovoru prošil delegacijo, da je njegova ubita.

Železnice so se zarotile proti unijam.

Chicago, 15. sept. — V svojem boju proti injunkciji, katero je izposlal justični tajnik Daugherty, bodo odvetniki za unijo skušali dokazati, da je med železnicami obstajala zarota, da se uniči unije železniških mehanikov. Odvetnik Richberg, ki zastopa unije, je danes izjavil, da ima za tozadevno obtožbo merodajne dokaze, ki bodo veliko bolj držali kot oni, ki jih je predložila proti stavarjem vlada. Kot se poroča, justični tajnik vsled delnega sporazuma na železnicah ne bo odnehal od zahteve, da se injunkcija, ki je bila izdana 1. septembra, proglasi trajnim.

DVA RUDARJA UBITA.

Bluefield, W. Va., 14. sept. — Charles E. Hughes iz Pocahontas, Va., in J. S. Hancock iz Norman, N. C., sta bila danes v rudniku v Pocahontas podstuta in na mestu prosil delegacijo, da je njegova ubita.

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVREMŠI NEDELJI I PRAZNIKOV.

Owned and Published by:
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50, 3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastuje in izdaja za
Ameriško-Jugoslovenska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsa odgovora ali odgovorno ne uredništvo, ne upravljanje.
CLEVELAND, O., PETEK (FRIDAY) SEPTEMBER 15., 1922.

SEPARATEN MIR NA ŽELEZNICAH.

Zadnja poročila izkazujejo, da je že približno 60 železniških družb pripravljenih na separaten mir s stavkujočimi železniškimi mehaniki. To znači delno prekinitve sovražnosti med organiziranim kapitalom pri ameriških železnicah in organiziranimi delavci.

Glavno vprašanje, ki se poraja v glavi vsakega je seveda: Ali pomeni ta korak zmago za delavce ali za kapitaliste. Na to vprašanje bomo slišali različne odgovore. Ni dvoma, da bodo železnice skušale ustvariti vtis, da so stavkajri doživeli poraz. Tako tolmačenje je pač njim v prid, in zato se ga bo širilo bodisi odkrito ali pa zahrbtno in kulisami. V interesu kapitalistov je pač, da se ubije morala delavstva. In morala šteje pri organiziranem delavstvu ravno toliko kot pri armadi na bojnem polju ali posamezniku. Pripravi človeka, da izgubi vero v sebe in svojo moč, pa si napravil živega mrliča. Istotako je z organizacijami.

Kako bodo situacijo diagnozirali kapitalisti in njih priveski, je torej jasno.

Delavec pa mora soditi položaj samostojno in brez ozira na to, kaj mu pripovedujejo njegovi nasprotniki, ki mu žele pogina. Ne sme sicer sam sebi lagati in si slikati rožnate fantazije na račun trde realnosti, toda še večja napaka bi bila, če bi ustvarjal temnejšo sliko, kot jo upravičujejo dejstva.

Poglejmo torej dejstva taka kot so. Teoretično je bila stavka napovedana kot protest proti znižanju mezd, katera je odredil vladni železniški odbor in pa proti oddaji dela v delavnice, ki niso pod pravosodjem vladnega železniškega odbora. Ta odbor se je sicer izrazil proti temu početju, toda storil ni ničesar, da bi bile železnice prisiljene držati se njegovih tozadevnih odlokov.

Faktično pa se je šlo za več kot za mezde in tudi za več kot za oddajo dela zunanjim delavnicam.

Šlo se je namreč kot v rudarski industriji za strte železničarskih unij. Da se je boj napovedal najprej mehanikom, je pač razlog ta, da se je hotelo železničarskim delavcem, organiziranim v posameznih strokah, posamezno vratove zaviti.

In iz tega vidika mora trezen delavec gledati tudi na

sedanji sklep Jewella in njegovih tovarišev za separaten sporazume. Železniški magnatje so izzvali to stavko z izrecnim namenom, da ugonobe organizacijo železniških mehanikov. Dejstvo, da danes vse važnejše železnice — izvzemši par trdovratnih, ki pa se bodo brezdvomno tudi kmalu podale, ker bodo videle, da je zoperstavljanje zaman — sklepajo separatne sporazume, dokazuje, da se jim je njih poglavitna nakana izjalovila.

Seveda, priznati je treba, da bi se bila stavka lahko precej drugače končala, in da bi bili stavkarji lahko zmagali na vsej črti. Da temu ni tako, je več vzrokov. Eden izmed glavnih krivcev, da zmaga železniških mehanikov ni popolnija, je brez najmanjšega dvoma Grable, predsednik Brotherhood of Maintenance Workers. Grable je v tem delavskem boju igral nečastno vlogo Judeža Iskrajota. Članom njegove organizacije so bile mezde znižane ravno takrat kot mehanikom, nakar se je članstvo z velikansko večino glasov izjavilo za stavko. Toda on mandata članov ni hotel izpolniti. Delavci so sicer po posameznih mestih brez naročila odhajali na stavko, toda to ni dosti zaleglo, kajti manjka je vodstva. Da bi bilo okrog 400.000 maintenance delavcev odšlo na stavko skupno z mehaniki, pa bi bile v teku par tednov vse družbe na kolestih. Pred kratkim je bilo poročano, da je Grable hudo obšel na živcih, kar se pač popolnoma ujema z njegovim grdim izdajstvom.

To smo omenili, ker smo prepričani, da je najboljšje za delavstvo, da nevtrahno pogleda faktom v lice. Pri tem pa se ne sme pozabiti, kot smo že omenili, da glavnega cilja, namreč uničenja organizacije, železniški magnatje navzlic vsem svojim mogočnim finančnim virom in navzlic strupenemu delu najetih izdajalcev v delavskih vrstah, niso dosegli. Ako stavkarji niso izvojevali svojih polnih pravic, ni krivda organizacije kot take, temveč izdajci, za katere pa so pravzaprav delavci sami odgovorni, ker so jih izvili na odgovorna mesta. Dejstvo, da so bili delavci organizirani, jih je rešilo pogina; v bodoče naj iztrebijo iz svojih vrst izdajice Grable-ovega tipa, pa bodo železniški kapitalisti radi upoštevali njih pravične zahteve, ne da bi se jim bilo celo treba posluževati štrajka.

Nikdar pa izgubiti izpred oči, da v organizaciji je življenje in moč, v razcepljenosti na smrti poim.

Clevelandske novice.

— **Smrtna kosa.** Umrla je Mary Novak, stara 52 let, stanujoča na 1769 E. 41. St. Tu zabeležena soproga, 2 hčere in 2 sine. Bolehala je skozi celih osem let. Doma je bila iz Žužemberka. Pogreb se vrši v ponedeljek zjutraj. Naj v miru počiva!

— **Kako je v Warrensville.** Nečak župana Kohlerja, Fred C. Kohler, ki je moral služiti 60 dni v Warrensvillski prisilni delavnici, vsled kršenja prohibicije, ni smrtal. Predno pa je doslužil, prišel iz zapora nič kaj zadovojno. Kohler svojo kazen, je delal v izličen. On pripoveduje, da se najočnejši jetniki v silno staro mast, ribje glave in razne zanemarjenem stanju. Hrana se razjedljivo snovi kar je bil tudi kuhinje v kotliškah kakor za prašiče, prav dober "džab" zanj. Jetniki, ter vsa skupaj, tako da bi človek pa nasis opravljaljo še tako napor, kmalu ne vedel, kaj je. Kohler no delo, so še tako spoteni, se

morejo skopati le po enkrat na teden. Spati morajo kar v oblekah ker nista bila izvežbana in se prostori neznosen. Kohler pravi, da sta samo za časa, kar je bil on tam, izgubila v karpentarski delavnici dva moška prste na rokah ker nista bila izvežbana in se ju je dalo delati k rezalnemu stroju. V delavnici pri strojih ni bilo nobenega čuvaja, kot predpisuje postava. V kratkem povedano, za vzdrževanje delavnice se izda na tisoče in tisoče dolarjev, dočim ne dobijo jetniki niti najpotrebnejšega za življenje navzlic temu da trdo delajo. Za vsakega jetnika se računa preko en dolar na dan, dočim se mu ne da toliko skozi cel teden. Denarja pa povsod vedno manjka!

— **Zrakoplov brez motorja.** Edward Haller, 705 Lakeside Ave. je delal dolgo vrsto let na brezmotornem zrakoplovu in sedaj pravi, da je uspel. Izdelal je zrakoplov na principu ptičjih peroti, katerega je sam imenoval Natural Bird Flying Machine. Velikanske peroti, ki se razprostirajo 40 čevljev na široko, se operirajo z moškimi rokami s pomočjo močnih jeklenih zmeti in gumijastih vezi, kar zelo olajšuje premikanje. Zrakoplov je podoben ptici, v sredo pa stoji človek, maha z rokami in poleti v zrak. Haller ima veliko vero v iznajdbo in pravi, da bo napravil kmalu svoj prvi polet nad Clevelandom. Več oseb, ki se je zavzelo za njegovo idejo, mu je pomagalo finančno izdelati njegov prvi zrakoplov.

— **Črne obleke,** ki so bile zadnjih par sezon dokaj v modi, se morajo umakniti živemu barvam. Letošnja zimo bodo obleke po največ vikle na rujav in sicer v različnih sencah. Videlo se bo od temno rujave do svitlo rumene obleke. V modi bodo takozvane jensenske gozdne barve. Videli boste rdečkasto rujavo, zelenkasto rujavo, svetlo rumeno, zlato rujavo in še nešteto drugih senc rujave barve. Kroj ženskih oblek bo ostal isti, tudi tekom te zime bolj ohlapen, kar dela izdelovalcem ženskih modercov precejšnje skrbi. Ker obleke niso prejšnjene ob pasu so pričele namreč ženske opuščati modrice.

— **Za odpravo jecljanja med otroci.** Šolski odbor bo storil vse, kar je mogoče, da se odpravi med otroci jecljanje. Nastavljen je nalašč zato 17 učiteljic, ki bodo nadzorovale različno govorjenje otrok. Posebno v otrocih jih vrtili se bo posvečalo otročji govoric veliko pozornost.

KANDIDAT IZVRŠIL SAMOMOR.

Watertown, N. Y., 14. sept. — Archie C. Ryder, poznani državni pravdnik ter kandidat za žavnega senatorja, je danes izvršil samomor s skokom na streho petnadstropne hiše, v kateri je imel svoj odvetniški urad. Ryder je bil že tri leta bolehen, in pa skrbi delo volilne kampanije je najbrže vzrok njegovega čina.

(Dalje iz 1. strani)

haja pod protekcijo francoskih italijanskih in turških vojsk ter ameriških mornarjev. London, 15. sept. — Brzojavka iz Aten javlja, da ravnateljica ameriške visoke smirni izjavila, da je pooblaščen Smirni pričel neki saržent turške armade. Videlo se je, ko je v neko hišo, kjer se je žar pričel, nesel velika količina petroleja. Škoda, ki jo je pravi požar, se ceni na \$500.000. Iz Aten se poročajo, da je v mestu do izbruh masakriranih že do 1000 ljudi, in da se boji, da je število že večje. Vsi Amerikanci v rških državljanih se boje za življenje.

Nemci vidijo novo svetovno vojno. Berlin, 15. sept. — Mednarodna takaj v nekaterih krogi so se stali Jugoslavija in Romunija, da ji izgraja vojske pripravljena pomagati Tracijo, boju za obdržanje Tracije, mači kot tolažba za tepece, pa se na drugi strani opozicija zelo lahko pride do nove svetovne vojne, ako se poročila resnična.

Ako Romuni napadeo, tedaj skoro ni dvoma, da Rusija izrabila prieko ter Romunijo, da ji izgraja vojske, ki je do zadnjega časa dala Rusiji. To bi neizogajno tgnilo v vojno ostale članice entente, Jugoslavije in slovakijo. V tej zvezi so Madžari gotovo tudi pričeli viliti ter poskušali dobiti teritorij, ki ga je izgubila tovnj vojni. Italija, ki je vražnica Jugoslavije ter bila pila proti jugoslovenskem sredovanju v Traciji.

- Upoštevajte govce, ki oglašajo "Enakopravnost".

kaj časa, ko dirjanje ni prestalo, se je mail... čelo vratu v glavi in mračiti v očeh. "Stanko, čemu pa tako letimo?" zaklicala obrnila k tovarišu. "Menda so preveč dovolili kamelam, da se gnale, sedaj jih pa ne morejo ustaviti," odvrnil je Stanko. Ko je pa opazil, da je obraz deklice nekoliko del, je začel klicati beduine, ki so dirjali magar, gredo bolj počasi. Njegovo klicanje je imelo preta uspeh, da so se spet razlegli kriki: "Yalla, Yalla" živali še bolj hitro tekle.

Deček je mislil v prvem trenotku, da so niso slišali, ko pa tudi na njegovo drugo klicanje bilo odgovora in je Gebhr, ki je jahal za njim, stano tolkel kamelo, mu je prišlo na misel, da se kamelo tako zagnale, ampak da ljudje tako nekega meznanega vrocka.

Prišlo mu je na misel, da so morda krenili pačno pot in hočejo sedaj nazaj dobiti izgubljeno in gonijo tako iz strahu, da ne bi jih grajala, ako bi prišli veliko prepzno. Toda čez trenotek znal, da to ne more biti pravi vtis, ker bi se Rawlison bolj hudoval, ako se Nelka grovo dovolj povelja? V dečkovem srecu se je začela dvigati strah za Nelko.

"Stoj!" zakričal je z vsjo silo in se obrnil k Nelki.

"Molči!" zakričal je Sudanec v odgovor. In poglali so dalje.

Nč je naredi v Egiptu okoli šeste ure, rja je torej kmalu ugasnila, čez nekaj časa pripeljal na nebo velik mesec, rdeč od odsevanja zarje in razsvetil pustinjo z milo svetlobo.

(Dalje priš.)

SKOZI PUSTINJE IN PUŠČAVO.

Spisal Henrik Sienkiewicz.

"Tako je nanese," odvrnil je Hamis. "Pa sta vendar rekla, naj jim pišemo v El-Fachen." "V tem pismu piše stari efendi, zakaj so v El-Gharaku." Nekaj časa je iskal pri sebi pisma, potem je pa zakričal: "Oh, nabi! (prerok), pismo sem pozabil v torbi pri kamelnikih. Takoj grem nazaj, predno Idris in Gebhr ne odideta." Nato je stekel h kamelnikom, otroka sta pa med tem začela skupaj z Dinah pripravljati se na pot. Ker so se odpravljali na daljši izlet, je Dinah zavila dvojce sukenj, nekaj perila in toplejšo obleko za Nelko. Tudi Stanko je mislil nase in zlasti ni pozabil na puško in naboj, ker je imel upanje, da bo med peščenicami valovi Vadi-rayana zašel na volkove in hijene. Hamis se je vrnil šele čez eno uro tako spoten in zasoplen, da nekaj trenotkov ni mogel potegniti sape. "Nisem našel več kamelnikov," rekel je, "in tekem sem za njimi, toda zaman. Toda nič ne škodi, ker pismo in tudi oba stara gospoda najdemo v El-Gharaku. Ali naj gre Dinah z nami?" "Kaj pa?" "Morda bi bilo boljše, ako bi ostale, gospoda nista o nji ničesar govorila." "Toda naročila sta pri odhodu, da mora biti Dinah vedno pri dekletu, toraj pojde tudi sedaj."

Hamis se je sklonil, položil dlan na srece in rekel: "Hitimo, gospod, ker sicer katr (vlak) odide." Bilo je vse pripravljeno, prišli so torej še pravčasno na postajo. Razdalja iz Medina v Gharak ni večja kot trideset kilometrov, toda stranska železnica, ki veže te kraje, gre počasi in se ustavlja jako velikokrat. Ako bi Stanko bil sam, bi brez dvoma raje jahal na kameli, kakor se pa peljal po železnici, ker je preračunal, da bosta Idris in Gebhr, ki sta odšla dve uri pred vlakom, pred njimi v El-Gharaku. Toda za Nelko bi bila ta pred potolga, torej mali varuh, ki si je jako k sreči vzel opomine obeh očetov, ni hotel, da bi se preveč izmučila. Sicer je pa obema čas tako hitro minil, da sta se komaj razgledala, ko sta že bila v Gharaku. Mala postaja, s katere delajo Angleži navadno izlete v Vadi-ryan, je bila popolnoma prazna. Našli so samo nekaj zakritih žensk s koši mandarinov, dva neznanica kamelnika beduina in Idris in Gebhr s sedmimi kamelami, izmed katerih je bila ena jako upehana. Tarkowskega in Rawlisona pa ni bilo videti nikjer. Idris je pa na sledeči način razložil njihovo odsotnost: "Gospoda sta odšla v pustinjo, da postavita šotore, katere sta pripeljala iz Etchab in sta rekla, naj gremo za njima." "Kako jih pa najdemo med temi griči?" vprašal je Stanko. "Poslala sta nam vodnike, ki nas bodo peljali." To reki je pokazal na beduine. Starejši izmed njih se je priklonil, obrisal s prstom edino oko, katero je imel in odvrnil: "Naše kamelo niso tako rejene, toda ne manj urne od vaših. V eni uri bomo tam." Stanko je bil vesel, da bodo prenočili v pustinji, toda Nelka je občutila neko razočaranje, ker je bila poprej prepričana, da najde očeta v Gharaku. Med tem je pa postajenačelnik, zaspan Egiptan

v rdečem fezu in s temnima očali se približal in, ker ni imel drugega dela, začel je ogledavati evropske otroke.

"To so otroci onih "inglesi", ki so danes zjutraj s puškami šli v pustinjo," rekel je Idris, ter posadil Nelko na sedlo. Stanko je izročil puško Hamisu in sedel poleg nje, kajti sedlo je bilo obširno in je imelo podobno baldahina, samo da brez strehe. Ako bi bil postajenačelnik nekoliko dalje gledal za njimi, bi se bil morda začudil, da so oni Angleži, o katerih je spomnil Idris, odšla naravnost k razvalinam na jug, ti so se pa sploščeta obrnila k Talei v nasprotno smer. Toda načelnik se je še poprej vrnil v stanovanje, ker tistega večera noben vlak ni več prišel v Gharak.

Bila je peta ura popoldne. Vreme je bilo krasno. Solnce je že preslo na to stran Nila in se ponzilo k pustinji, ter tonilo v zlati in škrlatni zarji, ki je žarela na zahodni strani neba. Zrak je bil tako nasičen z rožnim bleskom, da so se mračile oči od njegovega sijaja. Polja so se oblekla v višnjevo barvo, odlegli griči pa, odsevajoči jasno iz solničnega bleska, imeli so barvo čistega ametista. Svet je izgubil svojo resnično zunanost in izgledalo je, kakor da bi bil samo igrača onkraj zemeljskih svetinj.

Dokler so jahali čez zelen in obdelan kraj, je vodil beduin-vodnik karavano v zmerem koraku, le trenotkom pa, ko je pod nogami kamel zakrípjal trdi pesek, se je vse naenkrat spremenilo. "Yalla! Yalla!" zatulili so naenkrat divji glasovi. Obenem se je razleglo zvižganje palic in kamelo so spremenile korak v dir in začele hiteti kot veter, da so z nogami razkopavale pesek in prah pušave. "Yalla! Yalla!"

Korak kamelo bolj tresel, dir pa, v katerem te živali reško teko, bolj ziblje, torej je otroka od začetka zabavalo to naglo jahanje. Toda znano je vsaj z gugalnice, da prehitro zibanje povzročuje omotico. Čez ne-

Frank Wahčič

Ženske zimske suknje

Najkasnejše mode ter različnih barv po zelo nizkih cenah. Najboljša kvaliteta.

Ženske svilnate in volnene obleke

so sedaj na razstavi in izplačalo se vam jih bo ogledati pa če mislite kupiti ali ne.

746 E. 152nd St.
Collinwood, O.

Ze od nekdanj

so prstani simbol večne ljubezni in zvestobe. Ako želite tvoj zaročen prstan, hoste misli pri nas zelo lepo zbirko. Columbia grafonola pekaša po svojem izredno čistim, jasnim glasom vse druge izdelke te vrste na trgu. Ona poje sama sebi hvalo bolje kot moremo tukaj označiti z besedami. Izredno lahki pogoj omogočujejo vsakemu nabaviti si tako grafonolo. Pridite in ogledite si jih. Odprijo tudi ob večerih.

Frank Cerne
6033 St. Clair Av. Cleveland, O.

Podružnica: ANTON DOLGAN, 15617 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio.

ČIST Premog v kosih
po \$9.50 ton

Ne več kot 2 tona vsakem odjemalcu

Wood 429 Kenmore 260

THE COLLINWOOD SHALE, BRICK & SUPPLY CO.
16220 Saranac Rd.

NAZNANILO!

Rojakom naznanjam, da imam izvrstno gostilno in kegljišče na 6918 ST. CLAIR AVE. Randolph 3041

kjer se lahko kratkocasi ob vaših prostih urah. Prijazna in dobra postrežba v vseh ozirih. Priporočam vam tudi svojo gostilno na 4029 ST. CLAIR AVE. Randolph 7833

Joe Drganec, gostilničar.

ANTON OPEKA
1099 E. 64 St. Cleveland, Ohio.
Selilec in prevažalec.

Pej meni se dobi tudi žito za kokoši. Ob nedeljah imam tudi na razpolago tovorni avtomobil za prevažanje na piknike. Torej se priporočam vsem cenjenim rojakom.

Frank J. Lausche SLOVENSKI ODVETNIK
1039 GUARDIAN BLDG.
Zvečer od 6:30 do 8. ure pa na domu.
6121 ST. CLAIR AVE. Main 2327

HENRI BARBUSSE: OGENJ

Poslovenil Anton Debeljak.

Paradis se zažene ven. Sledim po ravnici njegovemu miklavževskemu hrbtu ter račjim stopinjam njegovih čevljev, ki med hojo privzdigujejo bele grebe klobučinastih podplatov. Upognjeni v dve gube se vračamo v strelni jarek; stopinje onih, ki so nas nadomestili, so črno zaznamovane na tanki belini, ki pokriva tla.

Nad okopom so na kolih razproštrte mestoma plahte, vezane srena, v obliki širokih nepravilnih belim žametom ali blesteče od mih sotorov; tupatam stojijo stražniki. Med njimi čepijo stokajče postavbe, ki se skušajo braniti mrazu in ščitijo siromašno ognjišče svojih pljuč; druge so zledenele. Neki mrtvec se je zgrudil tako, da se je samo nekoliko nagnil, noge ima v jarku, s prsmi in z rokami se naslanja na obronek. Rill je po prsti, ko je ugaal. Obliče mu boljše proti nebu in je odeto z gobovim žledom; trepanica je bela kakor oko, z brka mu visi zmrzla slina.

Druga telesa spc in so menj bela mimo ostalih; snežna plast leži nedotaknjena zgolj na starih; na predmetih in mrtvecih.

— Treba spati.

S Paradisom poiščeva zakotek, luknjo, kamor se lahko zavlečeš in zatiseš oči.

— Če so prav mrtvaki v jazbi, meni je vseeno, brbra Paradis. Pri tem-le mrazu se bodo že potrudili in bodo pridni.

Motava se naprej, tako trudna, da se najini pogledi plazijo po tleh.

Sam sem. Kje je Paradis? Zatrudno se je zleknil v kakšen kot. Mogoče me je poklical, ne da bi ga bil slišal.

Naletim na Marthereauja.

— Rad bi se kam vlegel; bil sem na straži, mi pove.

— Jaz tudi. Iščiiva.

— Kaj pa pomeni ta šum in ta šunder? reče Marthereau.

Mrmranje in stopicanje, potem vstanejo glasovi kakor iz gneče; done iz bližavnega prikopa, ki se tukaj končava.

— Rovi so polni človečin in ljudin..... Kdo pa ste vi?

Eden teh, s katerimi smo nedavno pomešani, se odreže:

— Od petega bataljona smo. Novi došleci se odpočinjejo. V popolni opremi tičijo. Tisti, ki je popreje odgovoril, se vsede zadihani na trebušino prsteno vreče, ki molj iz vrste, ter odloži ročne granate k nogam. Usekne se z rokavom.

— Čemu pa prihajate semkaj? So vam kaj povedali?

— Kako pak da so nam povedali: za naskok smo prišli. Tjakaj le gremo, čisto do konca. Z glavo namigne proti severu. Naša radvednost, ki jih motri, obvisi na kakih podrobnosti:

— Ali ste pricijazili vso svojo šaro s sabo?

— Najrajši imamo vso ropotijo pri sebi, zato smo jo.

— Napreji se oglasi povelje. Vstanejo in gredo dalje pospani, z zabuhlimi očmi in globokimi vraskami. Vmes so mladiči s tenkim vratom in praznimi očmi ter možakarji in na sredi navadni vojaki. Stopajo z običajnim in miroljubnim korakom. Delo, za katero so določeni, se zdi nam, ki smo ga opravili sinoči, pretežko za človeške sile. In vendar jo režejo proti severu.

Prebuja obsojencev, meni Marthereau.

Umikamo se jim na stran v nekakem občudovanju in v neki bojazni. Ko so že odšli, pokima Marthereau in fultja:

— Na drugi plati se zdaj takisto nekateri pripravljajo v sivih uniformah. Ali misliš, da jim je kaj za naskok! Anti se ti blede? Potemtakem čemu so neki prišli? Oni že ne, to dobro vem, ampak vendar so oni, ker so pač tukaj..... Ze vem, že znam, pa vse to je nekam čudno.

Nekdo pride mimo; njegov prihod nas pripravi na druge misli:

Viš ga, onega, one, ta veliki, saj veš? Ta ti je prekljast in ospičen je, ranta! Jaz sam, vem, da nisem dovolj dolg, on pa je vendarle previsok. Vselej je znajden in zveden o vsem, ta dupljak! Tega vsevideža in vsevideža ne uženeš zlepa v kozji rog. Dajmo, poprašajmo ga za kakšno brložnico.

— Suhota? Kolikor češ! odvrne dolgin mimogrede in se skloni k Marthereauju kakor jagnjed. Seveda jih je, stari Karpat. Kljub je na prebitek. Eto tam — in iztegne svoj laketi in pokaže, kakor bi dajal telegrafne signale — Villa von Hindenburg, tam-le pa: Villa Glueck auf. Če niste zadovoljni, gospodje, ste pač izbirčni. Morda je par najemnikov notri, ampak gostaci so tihi in lahko na glas zavaniš pred njimi!

— Pasja veš..... je vzkljnil Marthereau četrt ure po tem, ko smo se bili ugnzdili v izdolbeni luknji, o teh najemcih nam ni nič črhnil oni prekljastni dolgi strelovod, ta nogač!

Njegove vehice so se zaprle; pa hitro so se zopet odprle. In praskal se je po rokah in bokih.

— Dremez! ima, vendar da bi zadržnjahal, nemogoče. Tu nimaš obstaja.

Jeli smo zdehati, vzdihati, naposled pa smo skušali zapaliti košček sveče; bila pa je premokra, da bi se bila prijelja. čeravno smo jo ščitili z dlanmi. Potem smo se gledali in zevali.

Nemško kritje je premoglo več oddelkov. Mi smo ležali ob steni iz slabo zbitih desak. Na drugi strani pa, v kleti št. 2, so tudi bdeli ljudje: skozi špranje si videl pronicat svetlobo in čuli so se šumeči glasovi.

— To je drugi vod, pravi Marthereau.

Potlej smo nehote prisluškovali.

— Ko sem bil na dopustu, je žrnjal neviden govornik, smo bili skrajja žalostni, ker smo vsilili na mojega ubogega brata. Od marca meseca ga pogrešamo, skraj gotovo je mrtev, mo ubogi Julček od 15. letnika pa je padel v oktobrskih bojih. Potle pa sva se polagoma spet začela veseliti, ja: in ona, da sva vkup kaj češ? Najin drobeni postrizek je pet let star; prav dobro nama je kratil čas. Vojake se je hotel iti z mano. Napravil sem mu malo pokavnico. Razložil sem mu strelne jarko, on pa se je tresel od veselja ko tiček in streljal vame in vriščal/ zraven. Hal preštantani frkolinček, kako se je dir! Ta bo še enkrat pravdanski vojsčak. lma ti pravega, vojaškega duhal Vse tiho. Nato zopet nejasni zmedeni glasovi in sredi pomenka

Schwartzeva "Lake Shore" posebnost

Ce ste mislili kupiti čevlje od \$6 do \$8 hote našli v Schwarcovi Lake Shore zbirki čevlje iste vrednosti. Izdelani so nalašč za nas, da zadovoljimo zahtevam naših odjemalcev. Narejeni so za modo, udobnost in nenavadno trpežnost in se dobiijo v najhjoljših in najbolji

\$5

zaželjivih krojih. To so prve vrste moški čevlji iz rujavega in črnega telečjega in kozljevinastega usnja, široki, srednje široki ali ozki preko prstov, kakor želite. Goodyear Welt podplati in dobre gumijaste pete. Vprašajte za Schwartzov Lake Shore special.

Najboljši moški čevlji
J. SCHWARTZ - 752 East 152nd St.

si razloč! besedo: "Napoleon", potlej je dejal drug glas, ali morebiti taisti:

(Dalje prih.)

Slovenska Banka Zakrajsek & Cesark

70 - 9th Ave., New York City.

pošilja denar v stari kraj hitro zanesljivo in po nizkih cenah prodaja vozne listke za vse važne prekmorske linije, in opravlja vse druge posle, ki so v zvezi s stariim krajem. Postrežba točna in solidna.

SLOVENSKA POPRAVLJALNICA AVTOMOBILOV

Mi varimo in ravnamo vse vrste železne in kovinske predmete. Zaloge olja, gasolina, gumijevih obrocev in drugih potrebnih. Ako rabite pomoči, pokličite nas po telefonu. PRINCETON 1872.

Odprijo tudi ob nedeljah.
ELVRIA AUTO REPAIR & WELDING
6512 St. Clair Ave.

Mleko je najcenejša hrana za vaše otroke. Daje jim več zdrave živahnosti za delo in igro kot katerakoli druga hrana. Je tudi najboljša hrana na svetu za njih rast.

BELLE VERNON MLEKO

"NAJBOLJŠE"

OGLAŠUJTE V ENAKOPRAVNOSTI

ZAKAJ?

- ZATO:** Ker hočete dnevnik, ki se bori za vaše interese in ker je istega nemogoče izdajati brez oglasov —
- ZATO:** ker pomeni vsak oglas v vašem listu več dohodkov za vaš list —
- ZATO:** ker ako kupujete od trgovcev, ki oglašajo v Enakopravnosti, ni potreba od vas nikake žrtve a istočasno pomagata vašemu listu finančno —
- ZATO:** ker ako omenite trgovcu, da kupujete pri njem zato, ker oglašja v Enakopravnosti, bo dal čim več oglasov —
- ZATO:** Vpoštevatje najprvo one trgovce ki oglašajo v dnevniku

"ENAKOPRAVNOST"

In naročajte se nanj.
Vedno najnovejše vesti, povesti itd.

AMERIŠKO - JUG. TISKOVNA DRUŽBA

Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

DR. L. E. SIEGELSTEIN
Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

Edgar Allan Poe:

Povest iz 'Ragged Mountains'.

Jesen 1. 1827, ko sem bival v Virginiji v bližini Charlottesville, sem se slučajno seznanil z mr. Avgustom Bedloejem. Ta v vsakem oziru nenavadni mladi mož je vzbujal v meni ne le globokega zanimanja, temveč v nič manjši meri mojo radovednost. Po svojih naravnih in telesnih svojstvih mi je bil enaka ugan-ka. Tudi o njegovi družini mi ni bilo mogoče zvedeti kaj natančnega; niti odkod je bil prišel nisem mogel doznati nikoli. Celo kar se tiče njegove starosti — dasi sem ga imenoval mladega moža — je umel nekaj, kar me je vseskoz motilo in povzročalo, da se mi je zdelo število njegovih let zelo zagonetno. Na videz je bil gotovo se vlad — in zavzemal se je tudi za to, da se je govorilo o njegovi mladosti. A bili so trenutki, ki bi mu brez spoditike mogel prisojati sto let.

V nobenem drugem oziru pa ni bil bolj čuden kakor po svoji zunanosti. Bil je izredno velik in mršav, pri tem pa se je držal upognjeno. Njegovi udje so bili dolgi in medli, čelo široko in nizko, barva njegove kože brezkrvna. Njegova velika usta so obkrožale zelo gibčne poteze; njegovi zobje so bili zdravi, stali pa so tako neredno in daleč drug od drugega, kakor še nisem videl stati zob v človeški čeljusti. Po tem bi se lahko sklepalo, da je moral njegov smeh vplivati neprijetno. Pa ni bilo tako; poleg tega je bil njegov smeh brez vsake izpremembe vedno isti. Bilo je medlo smehljanje globoke melanholije, udane, enakomerno trajajoče otočnosti. Njegov oči so bile nenavadno velike in čudno okrogle, kakor pri mački. Tudi so se zenice, kakor to opazujemo pri omenjenih živalih, pri močnejši ali slabjši luči, ki je padala v oko, razširjale ali zoževale. Kedar je bil razburjen se je ojačil sij njegovih oči, da bi človek skoraj ne verjel, ako jih ni videl. V takih trenutkih so bile njegove oči bleščeči žarki, ne morda sprejete luči, temveč samostojne silne svetlobe, prodrali so iz oči kakor iz solnca ali od goreče sveče. Ob navadnem razpoloženju pa so bile videti zastrte in motne; bile so tako osteklenele in tope, da so nehote spominjale na oči že davno pokopanega trupla.

Te posebnosti njegove zunanosti so mr. Bedloja očividno zelo jezile, tako da je napol pojasnjujoč, napol opravičujoč vedno namigaval nanje. Ko je storil to prvic v moji navzočnosti, me je zadelo skrajno mučno. Toda kmalu sem se tega navadil in moje neugodje je izginilo. Tudi je imel dozdeven namen rajši na to namigavati, kakor povedati naravnost, da ni bil, kar se tiče njegovega telesnega stanja, vedno tak, kakor sedaj, da je spričo dolgoletnih nervoznih naključkov prejšnja izredna lepota njegove zunanosti propadla do tega stanja, ki ga vidimo sedaj. Več let ga je spremljal zdravnik, po imenu dr. Templeton, starijav gospod, star mogoče že 70 let, ki ga je bil spremljal prvič v Saratogi, in od čigar lečenja je imel lep uspeh, ali pa ga je vsaj upal doseči. Končno je Bedloe, ki je bil bogat, sklenil z zdravnikom dogovor, da za bogato plačo posveti svoj čas in zdravniške izkušnje izključno njegovi službi in njegovemu zdravljenju.

V svojih mlajših letih se je dr. Templeton vnel v Parizu na vso moč za Mesmerjeve nauke. Le z magnetnimi sredstvi se mu je posrečilo, lajšati silne bolečine svojega bolnika. Za ta uspeh ga je naravno obdaril z velikim zaupanjem napram nazorom, katerim se je bilo zahvaliti za o-lajšanje. Doktor pa se je kot vsi

entuzijasti, trudil, da bi izpreobrnil svojega pacienta v popoi-nega pristaša. Končno je svoj namen dosegel v toliko, da se mu je posrečilo bolnika pregovori-ti, da mu je služil v različne poizkuse. Po večkratnem ponav-ljanju je uspeh postal zadnje ča-se že tako navaden, da ni vzbujal nobene pozornosti več. Med dr. Templetonom in Bedloejem se je polagoma razvilo izrazito razmerje ali močni magnetični odnosi. Ne morem trditi z go-tovostjo, ali je to razmerje presegalo navadno silo uspavanja; vsekakor je ta sila sama dosegla visoko stopinjo moči. Prvi poizkus povzročiti mag-netično sponje, se je Mesmerju popolnoma ponesrečil. Šele po petem ali šestem poizkusu in po dolgem prizadevanju je imel precej delen uspeh. Šele dvanaj-stič je bila njegova zmaga popol-nejša. Potem je podlegel volja pacientova naglo volji zdravni-kovi, tako da je, ko sem se se-znanil z obema gospodoma, že samo hotenje magnetiziranja, mo-glo povzročiti skoro trenutno spanje, čeprav pacient ni vedel ničesar o njegovi navzočnosti. Šele sedaj, leta 1845, ko se vrše teski čudeži vsak dan v navzoč-nosti tisočerihih prič, si drznem sporočiti to navidežno nemož-nost kot resno dejstvo.

Bedloe je imel nadvse občutlji-vo vznemirljivo in entuzijastič-no naravo. Pri tem je imel moč-no in ustvarjajočo domišljijo, ki jo je često še netilo uživanje morija. Jemal ga je v veliki množini, in brez njega bi se mu zdelo nemogoče, da sploh živi. Imel je navado, zaužiti vsak dan takoj po zajtrku veliko dozo mor-fija, — ali pravzaprav, neposredno za tem, ko je izpil čašo črne kave, zakaj dopoldne ni nič je-del. Takoj nato je odšel sam, ali v spremstvu svojega psa na po-hajkovanje med divjim in pus-tim višavjem, ki se je razprostira-lo zapadno in južno Charlottesville in ki so mu nadeli čudno im-e "Ragged Mountains".

Bilo je toplega, toda mračnega in meglenelega dne koncem no-vembra — sredi one dobe letnih časov, ki ji pravijo v Ameriki "indijansko poletje", ko je mr. Bedloe, kakor navadno, krenil proti gorovju. Minil je dan, ne da bi se vrnil. Okoli osmih zvečer, ko smo se ravno pripravljali, da ga pojde-mo iskat, ker nas je resno vzne-mirjalo, da je toliko časa izostal, je prišel nenadoma. Počutil se ni slabeje kakor običajno in je bil živahnjšega razpoloženja kakor drugič. Kar pa nam je pravil o svojem izletu in o svojih doživljajih, je bilo vsekakor zelo čudno.

"Spominjali se boste," mi je dejal, "da sem odkorakal iz Char-lotteville okoli devetih zjutraj. Nameril sem svoje korake takoj proti goram in okrog desetih sem zavil v prepad, ki mi je bil popolnoma nepoznan. Sledil sem njegovim ovinkom z velikim za-nimanjem. Na obeh straneh le-žeče pozorišče je nudilo — četudi bi se po pravici ne moglo ime-novati veličastno — nepopisno mračen pogled grozote puščob-nosti, ki se mi je zdela naravnost čudovita. Samotnost je bila tako popolna, kakor da je od za-četka sveta ni še nihče motil. Ni-sem se mogel otresiti misli, da na zelene trate in sive skale pod mojimi nogami ni stopilo človeš-ko bitje. Vhod v prepad je tako skrit, in ako bi ne igrali uloge slučajni, v resnici tako nedosto-pen, da nikakor ni bilo nemogo-če, da sem jaz prvi in edini po-potnik, ki je kdaj vdrl v to skrivi-lišče.

(Dalje pr.)

Naročajte dnevnik ENAKOPRAVNOST

MALI OGLASI

Brivnice JOHN LAPUH 16815 Waterloo Rd. SLOVENSKA BRIVNICA.

WATERLOO BARBER SHOP 15614 Waterloo Rd. JOHN DANE Unijska brivnica.

UNIJSKA BRIVNICA. Rojaki, vpoštevajte to! LOUIS LIPANJE, 694 E. 152nd St. v Seršenovem hotelu

JOHN CICICH 491 East 152nd St. SLOVENSKO-HRVAŠKA UNIJSKA BRIVNICA.

Modne trgovine in čevlji. Slovenska modna trgovina z raznim blagom za moške, ženske in otroke se vam priporoča. F. SVETEK 15226 Saranac Rd.

ANTON GUBANC 16717 Waterloo Rd. Modna trgovina z raznimi potrebščinami za celo družino.

JOHN DEBELJAK 580 E. 152nd Str. Trgovina z modnim blagom ter čevlji za moške in ženske.

Popolno zalogo čevljev za celo družino iz najboljšega usnja dobite vedno pri CIRIL JANCHAR 16109 WATERLOO RD.

FRANK MARZLIKAR 16209 St. Clair Ave. Slovenska čevljarstva popravilnica. Rabi se najboljšega blaga za popravljanje. Napravimo vam tudi "arh" ali podgato ako vas boljše noge pri hoji.

CHAS. SCHABERL Trgovec z obuvami in modnim blagom za ženske, moške in otroke. 689 E. 200 St. ali Cut Rd., Euclid, Ohio.

Krojaci LEO JENKO 16111 Waterloo Rd. SLOVENSKA KROJAČNICA. Čistimo, likamo in izdelujemo obleke.

FRANK SPENKO SLOVENSKA KROJAČNICA. ČISTIMO, LIKAMO IN BARVAMO OBLEKE. IZDELUJEMO NOVE OBLEKE 15410 Calcutta Ave.

JOE MAICEN 634 E. 152nd Str. SLOVENSKA KROJAČNICA.

JOS. GORNIK IZDELOVALEC NOVIH OBLEK. — ZDRAVIM TUDI STARE. 672 E. 152nd Str.

ACME DRY CLEANING CO. 671 E. 152nd Str. Čistimo, likamo in barvamo obleke. WOOD 83 EDDY 3608

Naročajte dnevnik ENAKOPRAVNOST

Gostilne in restavracije. JOE KLEMENCIC 16321 Waterloo Rd. GOSTILNA Z MEHKIMI PIJACAMI.

PRIDITE POGLEDATI kaj ima za piti in za kaditi MATH. VERHOVEC 15257 Saranac Rd.

JAKOB GRDINA 16011 Waterloo Rd. Restavrant. Prostori za seje, ohceti in razne zabave. Mehke pijače.

MATH. KLEMEN 16119 WATERLOO RD. Restavrant in mehke pijače. Točna postrežba.

HOTEL SERSCHEN A. SERSCHEN, lastnik. 694 E. 152nd St. Domača kuhinja. Čedne sobe od \$1.00 naprej; tedensko popust. Poleg je tudi biljardnica. WOOD 673-W

Najboljšo zabavo imate ob večerih pri JOHN ZUPANČIČ, 15232 Waterloo Rd., ker ima lepo moderno biljardnico, mehke pijače, cigare in cigarete.

JAKOB OBNAR 15302 WATERLOO RD. Gostilna z mehкими pijacami.

Izvrstna domača kuhinja JOS. MILAVEC 6110 ST. CLAIR AVE. Prijazna in sočna postrežba.

RESTAVRANT DOMAČA KUHINJA MEHKE PIJACE Točna postrežba pri JOHN KOMIN, 6702 St. Clair Ave.

V ZALOGI IMAMO vsakovrsten slad in hmelj, sode, steklenice, lončene posode, zapiralne stroje, zamaške, gumijeve cevi in sploh vse kar se rabi za izdelavo domače pive. 15617 WATERLOO RD. Anton Dolgan Wood 507 K

MANDEL BOTTLING CO. 15322 Waterloo Rd. Bell telefon EDDY 3405 Izdelujemo vsakovrstne mehke pijače posebno pa jako fin "LOGANBERRY PUNCH". Se priporočamo za naročila trgovcem, posameznikom in društvom. (x)

FRANK MEKENA Box 172, Euclid, Ohio. ST. CLAIR & BLISS RD. Restavrant in mehke pijače.

FRANK LESKOVEC 642 E. 152nd Str. BILJARDNICA. Mehke pijače, cigare in cigarete.

Sladšičarne Okrepčajte se pri ANTON OMAHEN, 7808 St. Clair Ave. s hladnimi pijacami ali sladoledom, kadar ste žejni in potrebni prijazne postrežbe. Ima tudi cigare, cigarete in razen tobak.

IGNAC MEDVED 15241 Saranac Rd. Slovenska gostilna z mehкими pijacami in raznim tobakom najboljsega izdelka.

JOSEPH KUNČIĆ Mehke pijače, sladoled, cigare tobak in dvorišče za balincaje. 15612 WATERLOO RD.

VALENTIN PLEŠEC 16823 Waterloo Rd. Pri nas se dobe vedno: CIGARE, CIGARETE, SLADOLED IN MEHKE PIJACE.

MARTIN SMRKE 588 E. 152 Str. Najfinejše cigare, cigarete, mehke pijače in lunch. WOOD 790-L

železninske trgovine KRIST MANDEL 15702 Waterloo Rd. Popolna zaloga pohištva in železnine vsake vrste.

A. W. EMERICH 16205 St. Clair & Holmes Ave. TRGOVINA Z ŽELEZNINO IN KONJSKO OPRAVO.

FRANK GREGORICH 15406 Calcutta Ave. TRGOVINA Z VSEMI ŽELEZNINSKIMI POTREBŠČINAMI IN BARVO.

LOUIS ZDEŠAR, Železnina, peči, steklo, barve in tako dalje. CUT RD. in VINE STREET, Euclid, Ohio. Avtomobilski obroci po znižanih cenah!

Grocerije in mesnice PRIPOROČILO. Slovenskim gospodinjam priporočamo našo grocerijo in mesnico, ker dobite vedno dobre jestvine, domače klobase in drugo suho mesenino. Za točno postrežbo vam jamči FERDO JAZBEC, 14401 Thames Ave.

LOUIS URBAS 15706 Waterloo Rd. GROCERIJJA IN MESNICA. Zmerne cene.—Točna postrežba.

WHITE CITY GROCERIJJA IN MESNICA V zalogi je vedno najboljše meso in grocerijske potrebščine. JOHN DOLENC 549 E. 140 St. Eddy 2121

FRANK GREGORIĆ 15402 Calcutta Ave. SVEŽE IN SUHO MESO. GROCERIJJSKE POTREBŠČINE

MODERNO UREJENA MESNICA z najboljšo svežo in prekajeno mesenino. V novem Kmetovem prostoru na Waterloo Rd. J. CERGOL & L. OGRINC.

JOHN ZAKRAJŠEK 6422 St. Clair Ave. FINA GROCERIJJA IN LUNCH ROOM.

Papirarji in Barvarji Papiramo in barvamo. V zalogi imamo vsakovrstni stenski papir. Prijazna postrežba pri FRANK JELERČIĆ 16805 Waterloo Rd.

Cvetličarji. SLAPNIK & COMPANY Slovenska cvetličarja 6113 ST. CLAIR AVE. Princeton 2883-W Bell: Randolph 4559

Različni oglasi. Importirane ptice in razne druge živali SEŠEK BIRD STORE 6120 ST. CLAIR AVE.

Ce hočete kupiti, prodati ali zamenjati hišo ali zemljišče, se oglašite pri JAKOB TISOVEC Real Estate & Fire Insurance 1366 Marquette Rd., blizu St. Clairja in E. 55 St. Tel. CENTRAL 6026-L

Kupujte pri THE MATYAS DRUG CO. 6728 St. Clair, vogal 68 St. Mi cenimo vašo naklonjenost ter smo tu, da vam postrežemo. Randolph 800 Princeton 972

FRANK DOLŠAK 452 E. 158 St. EXPRESS. Kadar rabite kaj za prevažati, pokličite WOOD 370-L in vam takoj postrežem.

ANTON OGRIN Trgovina z raznimi hišnimi potrebščinami, igračkami, kuhinjskimi posodami, porcelanom, električnimi žarnicami, itd. 760 E. 152nd St.

LEO A. LAUSIN E. 165 & WATERLOO RD. Avtomobilski električar, starting, lightning & ignition. Ignito repairing.

LOUIS PIRC 448 E. 158 St. SLOVENSKA MLEKARNA Vedno najboljše ter sveže mleko. Točna postrežba. Wood 370 L

Chas. W. Hohl Plumbing and Heating 381 E. 156. St., Cleveland, Ohio Eddy 8236-R.

Starting, Lighting, Ignition WINDERMERE BATTERY SERVICE 14325 Euclid Avenue East Cleveland. A. BLUMEL EDDY 3904

ODOBJNIKI (buffers) izvežbani na plumbarskem medenem blagu, dobijo delo. Vulkan Brass Mfg. Co., 9108 Woodland Ave. (213)

HIŠA NAPRODAJ za dve družini; osem sob; kopalnišče, elektrika. Proda se po ugodni ceni. Izve se na 5709 Prosser Ave. (218)

IŠČEM PRILETNO ŽENŌ za hišna opravila pri mali slovenski družini. Zglasite se na 16226 Arcade Ave., Collinwood. (214)

PRODA SE MESNICA na prometnem kraju. Naslov se poižve v uradu Enakopravnosti. (215)

NOVO POHIŠTVO za tri sobe se proda vse skupaj za \$185.00. Zglasite se na 2704 St. Clair Ave. (214)

PRODA SE stikalnica za grozdje, po nizki ceni. Vprašajte na 1008 E. 64 St. (213)

VEČ FANTOV SE SPREJME na stanovanje s hrano ali brez, pri dobri družini. Vprašajte na 1384 E. 53 St. (214)

OPREMA ZA FRONT SOBO z električno svetilko vred, se proda zelo poceni. Zglasite se na 9506 Adams Ave. (216)

MOTORNO KOLO NAPRODAJ. Excelsior motorno kolo s stranskim karo se proda poceni. Vprašajte na 1106 E. 63 St. (114)

SLUŽBO DOBI Slovenka ali Hrvatca za hišna dela. Plača po dogovoru. Zglasite se je na 4717 St. Clair Ave. (213)

HIŠA, GROCERIJJA IN MESNICA NAPRODAJ. Proda se samo trgovina vse skupaj. V prometni okolici v sredini slovenske naselbine. Naslov se izve v uradu Enakopravnosti. (215)

HIŠA NAPRODAJ! Nova hiša, 4 sobe, kopalnica, elektrika, velika podstrežna vse po novem izdelano, poleg vne šole, se proda prav poceni. Kdor želi dobro hišo naj se zglasiva nemudoma. Poleg sta tudi dva lota; proda se vse skupaj ali posamezno. Za natančne pojasnila se oglašite pri lastniku na 12913 Kirton Ave. ali pri John Renkotu, zastopniku Enakopravnosti. (214)

zveč Grozdni sok \$1.00. Mi prodajamo prave sode in sode vseh velikosti. Sprejemamo naročila izven mesta. Bell tel.: Rand. 5618 THE GEHRING CO. 7003 Quincy Ave. Cleveland, O. Računamo potrebuje prodajalce za povsod.

Ravnokar so izšle dve nove skladbi na piano solo: NA JADRANSKI OBALI, VALJEVI KRASOTICA IZ OHIO. (Ohio)

korajnica. Velika zaloga vsakovrstnih glasbenih instrumentov, piano, harmonika, pesmi za klavir in petje. Ima tudi najnovejšo slovensko radiošolce za gramofone.

VICTOR LISJAK Izdajatelj muzikalij 5909 Prosser Ave. Cleveland, Ohio.

NAZNANILO. Kdor želi dobiti DOBER MOST iz hrusek ali jabolk, naj se zgasi pri meni. Preskrbel bom dobro plačilo. Istotako se bo dobil pri...

GROZNI SOK (grape juice) Na razpolago imam tudi steklenico za one, ki žele sami pr...

Frank Marinčić 15106 SYLVIA AVE. Wood 199-W

MI KUPIMO, PRODAJAMO ZAMENJAMO VASE POSESTVO. Hiše naprodaj: Naprodaj imamo hiše za 2 družini od \$500 do \$1000 ali 2 družini od odplačila. Takoj, drugo na odplačila. Menjamo tudi vašo hišo na drugo ali lote. Oglašite se pri...

Collinwood Realty 15513 WATERLOO RD. J. KRALL & D. STAKIC. Imamo tudi več drugih posestev na prodaj.

SUPERIOR HOME SUPPLY SODI STEKLENICE Za

DOBRO PIVO je potreba naš SLAD HME LJ. Uspeh vselej zajamčeno. Dobi se pri:

Frank Oglar 6401 Superior Ave. 106th St. Clair Market House 8704 Buckeye Rd.

Anto Dolgan 15617 Waterloo Rd. in pri Frank Kunetelj 6117 St. Clair Ave.

OGLASAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"